Tekst VVD Heerde Voorjaarsnota 2023 en perspectief nota 2024-2027

De VVD fractie dankt de gemeentelijke organisatie voor het aanleveren van de stukken. De uitkomst van de doorrekening van de meicirculaire is, net als vorig jaar, op tijd voor deze vergadering gepresenteerd. Dat is fijn.

We komen uit een bewogen jaar met ellende, oorlog en heel veel leed. Dat maakt dat we hier graag willen zeggen dat we dankbaar en blij zijn, dat we in Nederland wonen en dat we als democratisch gekozen raad hier en nu over deze kadernota kunnen debatteren.

De toekomst brengt ons een jaar met nog steeds oorlog, is het niet in Oekraïne, dan is het wel elders in de wereld. Verder hebben we grote problemen en opgaven met elkaar aan te pakken. Polarisatie is groot en dreigend. Laten we hier in deze raad vooral beginnen met het zoeken van de nuance en de dialoog. Wat ons betreft is het in ieder geval zo dat we er als gemeente moeten zijn voor al onze inwoners, bedrijven en instellingen. En dan ook vandaag, morgen en overmorgen!

Een lokale overheid moet zich primair inzetten voor een solide toekomst voor alle dorpen in de Gemeente Heerde, en ook een beetje voor de hele regio. Dat is ook waar de VVD fractie zich, ondanks alles, onverkort voor blijft inzetten. Donaties aan goede doelen, hoe nobel en noodzakelijk ook, moeten wat ons betreft lopen via de raad. Wij moeten op dat punt niet alleen formeel maar ook inhoudelijk positie kunnen pakken. Doorgaans lukt dat met algemene stemmen!

De memo ARI over de effecten van de Meicirculaire is best lastig. We zitten nu ruim in het geld en voor het jaar 2027 is de 1 miljard extra middelen van het rijk verwerkt als voorloper van de nieuwfinancieringssystematiek. Maatstaven zijn opnieuw doorgerekend en de accressen verwerkt. Maar het is allemaal incidenteel!! Na 2027 de zondvloed? Wij weten het niet. 2027 lijkt het ravijnjaar. Dat we de overschotten in de reserve kunnen stoppen is mooi. We hebben daarmee een appeltje voor de dorst.

Maar laten we vooral ook sturen op efficiency, en financieel scherp aan de wind zeilen! Maar we moeten ook weer geen kinderen met het badwater weggooien!! Een lastige afweging, waarop we elkaar de komende tijd ongetwijfeld zullen treffen.

De energietoeslag voor mensen met een laag inkomen is nog niet verwerkt in deze circulaire. Wij merken hierbij op dat de energiecrisis op zijn retour lijkt en dat de prijzen inmiddels weer normale hoogten hebben bereikt. Dat zou kunnen betekenen dat de toeslag in de toekomst zou kunnen verdwijnen. Immers ieder inwoner heeft zijn eigen verantwoording om rekeningen te kunnen betalen. De prijzen zijn weer gestabiliseerd, en daarmee kunnen de reguliere en ook meer structurele sociale vangnetten hun werk doen.
We zouden ons kunnen voorstellen deze gelden te investeren in het verduurzamen van huizen. Dan investeer je beetje bij beetje en pak je het probleem bij de oorzaak aan. Dit in plaats van het in stand houden van het probleem met subsidies.

Bestuur
Dit programma gaat over het besturen van de gemeente. Zaken als veiligheid, communicatie openbare orde en lokale regels horen daar bij. Hiervoor wordt in 2023 behoorlijk bij geraamd. Maar de VVD fractie hoort veel klagende inwoners. Dat is heel jammer. Daar moeten we wat mee.

M.n. als het gaat om communicatie. Afspraken worden door de gemeente niet nagekomen, mails niet beantwoord. Zelf heb ik soortgelijke ervaring.

Ruimte, **ondernemen en wonen**
elkaar de ruimte geven vindt de VVD fractie daarbij erg belangrijk!
Als bekend zet fractie van de VVD Heerde in op voldoende woningen in een sterke lokale economie. Ook staat ‘Minder regels vanuit de (lokale) overheid’ op onze lijst met belangrijke punten. Daarbij merken wij op dat wij een andere houding van de gemeente Heerde voorstaan. Minder exact en star de regels volgen en meer meedenken met inwoners en kijken naar wat snel te realiseren is! Denken in kansen.

Het nieuwe Gelderse coalitieakkoord zoekt ook die ruimte. Met name voor de sector waar de komende tijd harde klappen gaan vallen. Dat is de boerensector. Onze boerensector. Laten wij als gemeente achter onze boeren gaan staan en ervoor zorgen dat zij waar mogelijk voldoende ruimte krijgen om alternatieven te ontwikkelen. Bijvoorbeeld het perceel te her ontwikkelen, verder te boeren of te stoppen. Wij vinden dat we dat kunnen, maar dat we dat ook moeten willen! Laten we in ieder geval met dezelfde open blik als het nieuwe college van GS proberen om ruimte te vinden voor oplossingen met draagvlak!!

Natuurlijk hebben we met elkaar kaders vastgesteld. Maar wat nu als een inwoner een goed plan heeft, maar dat het kader net niet toereikend is? Dan zou de raad hiervoor toch een uitzondering kunnen maken op basis van moverende redenen. Wij stellen voor om een middag te organiseren om als raad het gebied in te trekken om met eigen ogen te gaan kijken bij plekken waar een plannen het niet hebben gehaald vanwege regels die wij als raad hebben vastgesteld. Dan zien we feitelijk het effect van onze regels, en kunnen we – als we dat willen – daarop ook bezinnen.

En voorzitter, de fractie van de VVD heeft er moeite mee dat het college zich indekt richting de fractievoorzitters als een inwoner komt inspreken over zijn plannen die lastig realiseerbaar lijken. Dat kan de schijn van vooringenomenheid wekken en dat moeten we niet willen. Wij zijn als raads/commissieleden zelf mans genoeg om hierover een eigen mening te vormen. Bovendien vraagt de huidige tijd meer dan ooit om een soort van maatwerk. Zo niet dan gaat de lokale overheid het contact, het vertrouwen en de verbinding met de inwoners verliezen met alle gevolgen van dien!

Voldoende woningen

Daar vroegen wij vorig jaar en het jaar daarvoor ook om. Helaas moeten wij concluderen dat er te weinig is gebeurd. Flex woningen zullen binnenkort worden geplaatst in de gemeente. Helaas heeft het college hier een mooie kans voor inwoners participatie laten liggen als het gaat om de locaties waar deze flex woningen geplaatst gaan worden in onze gemeente .

En bouwen in centrum van Heerde op de locatie van de oude gemeentewerf en locatie “Van Setten Van Loenen”. Na jaren van praten, praten, praten lijkt er nu dan toch schot in te komen. Maar over de uitleglocaties (waar we de echte meters moeten maken om de ambities te realiseren) maken wij ons nog steeds grote zorgen. Graag zien we daar ook op korte termijn voortgang en vordering.

Het personeelstekort is op de afdeling Ruimtelijke Ordening lijkt nu echt tot ongewenste situaties te leiden. Verzoeken en initiatieven van inwoners op het gebied van bouwen blijven liggen en er gebeurd niets mee. Dat kan toch niet waar zijn? Het probleem moet kort na het zomer reces worden vlot getrokken! Samen met de PvdA hebben wij hierover vragen gesteld. Vanuit een echt oprechte zorg en een oprechte behoefte om mee te denken en waar nodig ook verantwoordelijkheid te nemen. Laten we kijken waar we als raad en college samen keuzes kunnen maken om onze schaarse capaciteit zo ingezet te krijgen dat de belangrijkste vergunningen binnen de termijnen afgewikkeld kunnen worden. Kunnen wij van het college op dit punt een toezegging krijgen?

Sterke lokale economie
De VVD fractie vindt het belangrijk dat de gemeente betrokkenheid toont onze ondernemers en daar waar mogelijk helpt. Zij zorgen immers voor banen, dynamiek en voor toekomstperspectief.

Uit contacten van onze fractie met de verschillende Ondernemersverenigingen is gebleken dat dit over het algemeen op zijn zachtst gezegd, niet heel soepel verloopt. Nu wordt hiervoor een centrummanager aangesteld als verbinder, ondersteuner en ontzorger. Wij vragen ons af of dit daadwerkelijk de oplossing is en vragen het college dit scherp te monitoren en 4 keer per jaar een terugkoppeling hierover aan de raad te geven. We vinden ook dat de ondernemers naar hun ervaringen gevraagd moeten worden, en dat daar ook iets mee gedaan moet worden.

Van een ontwikkelaar is een mooie bijdrage van 90.000 euro gekregen als parkeerbijdrage. Wij doen de suggestie het verkeerscirculatieplan nu met spoed en in goed overleg met de winkeliers/ondernemers op te pakken. En parkeren hier nadrukkelijk bij te betrekken. Oh ja, en de ondernemers zitten op de belangrijke parkeerplekken niet op laadpalen te wachten. Het winkelend publiek kan vaak zelfs in het groene hart geen parkeerplek meer vinden. Dit omdat deze plekken de hele dag bezet worden gehouden door werknemers van de verschillende bedrijven en instellingen in het centrum. Dit schreeuwt om een snelle oplossing.
(hetzelfde zouden wij graag zien als het gaat om de zondagsopenstelling!)
Nogmaals onze oproep om te investeren in Recreatie en Toerisme. Dit als motor van onze lokale economie! Wij snappen dat de natuur moet functioneren om te kunnen recreëren. Maar pas op met maatregelen en regels! Promoot de dorpen met diverse evenementen. Dit wordt prima ingevuld. Met o.m. mooie de drukbezochte familiedagen en diverse feesten.
Visit Heerde, het Platform Kunst en Cultuur spelen een belangrijke rol. Zo zorgt het Cultuurplein zorgt voor een passend cultureel aanbod.

Leefbaarheid in de dorpen
Voorzitter, dat brengt ons bij een volgend punt. De VVD fractie vindt naast leefbaarheid veiligheid in onze dorpen van groot belang. Belangrijk daarbij is de gezondheid van de jeugd!
Wij moeten goed zorgen voor onze jeugd.
Het gaat daarbij om gezondheid en welzijn.

Nog steeds hebben we te maken met grootschalig drugsgebruik onder onze jeugd. Twee jaar geleden werd de VVD motie voor een actief gemeentebeleid om drugsgebruik terug te dringen verworpen.
Dit omdat er volgens het college al van alles wordt gedaan.
Voorzitter, hier wil onze fractie scherper op sturen. Want wij merken niets van de resultaten van het gemeentelijk beleid. En uit onze achterban bereiken ons nog steeds signalen van schrijnende situaties. Wij vragen daarom eens per kwartaal een up-date, van start situatie, acties en resultaten.

Dorpendeals
Vanuit de Dorpsraad Wapenveld ontvingen wij hierover informatie. Bij dorpendeals staat leren door te doen voorop. Inwoners, ondernemers, overheden en maatschappelijke organisaties werken samen om de sociale verbondenheid en toekomstbestendigheid van dorp, wijk of buurt te bevorderen. De provincie Gelderland zorgt ervoor dat deze opgedane kennis breed wordt gedeeld en er zijn subsidiemogelijkheden.
De fractie van de VVD denkt dat het goed is dat we als gemeente een dorpendeal ook financieel ondersteunen met cofinanciering, dit helpt richting Arnhem.
Wij denken aan twee euro per inwoner voor als incidenteel bedrag. Ons voorstel is dit ten laste van de reserve te doen. Hiermee steunen we onze dorpen, en de mensen die daar actief zijn. Het is zaak om voor de Heerder dorpen, daar waar er initiatieven zijn, die ook met kennis en kunde te ondersteunen om aanvragen met slagingskans verder te helpen. We moeten hier als fracties als een malle voor lobbyen.

Sociaal maatschappelijk
Wij maken ons zorgen over onze vrijwilligers en de door vrijwilligers gedragen evenementen en voorzieningen als de molens, de sportclubs, het Jazzfestival, Koningsdag etc. Het is voor die organisaties steeds moeilijker om mensen te werven voor actieve functies. Laten we voor deze mensen onze diepe waardering en dankbaarheid uitspreken, maar ook een oproep doen om waakzaam te zijn dat deze clubs gezond blijven en waar nodig op steun van ons moeten kunnen rekenen.

In dit hoofdstuk (Sociaal-maatschappelijk) lezen wij ook dat de kosten voor Jeugdzorg stijgen en dat dit reeds in de begroting is verwerkt met indexeringen. De GGD heeft het grootste aandeel in deze kostentoename. En jawel ook hier staat benoemd dat het tegengaan van genotsmiddelengebruik ook bij de GGD extra geld kost en jaarlijks oploopt. De fractie van de VVD vraagt zich af wat de GGD dan naast het gemeentelijke beleid doet aan het tegengaan van genotsmiddelengebruik en wat de resultaten en de effecten hiervan zijn. Werken we niet langs elkaar heen en wordt niet teveel overheidspersoneel hierop ingezet, zodat aan het doel voorbij wordt geschoten?

De VVD fractie vindt overigens dat de gemeente niet alle problemen van jeugd en inwoners kan oplossen. We moeten op zoek naar een ‘houdbare balans’ om de tekorten in het sociaal domein binnen de perken te houden. Dit kan door de kerntaken efficiënt en op bescheiden en realistische wijze in te vullen. En bij de overige taken strak te kijken naar het resultaat. Immers onze jeugd moet er wat aan hebben en zich snel weer sprankelend en gezond voelen.

En dan natuurlijk nog het fenomeen huishoudelijke hulp dat ons al jaren achtervolgt. De kosten voor de hulp in de huishouding stijgen door de vergrijzing en niet in de laatste plaats door de toename van het aantal aanvragen van 225.000 in 2023 tot 735.000 euro in 2027 als we het beleid niet wijzigen! De herhaaldelijke oproep vanuit de VVD fractie om de We weten al jaren dat de tekorten op deze algemene voorziening onbeheersbaar zijn. De landelijke overheid komt natuurlijk traag in actie. De VVD fractie denkt daarom dat het goed is dat het college hierop gaat voorsorteren. Kijk nu al goed naar maatwerk! En zorg er voor dat inwoners die deze hulp gemakkelijk zelf kunnen betalen, dat ook doen. Onze buur gemeenten hebben dit jaren geleden al gedaan.

Namens de VVD fractie,
Peter Oosterhof en Gerda Hardam